



SEGNIEVI VLADI NAPOVEDUJE JO KRIZO. Od časa do časa napoveda italijanski tisk Segnievi vladu krizo toda uspešno vztraja na svojem položaju. Zdjaj se v njegovi vladi upirajo zopet liberalci, ki jih vodi Malagodi, češ da ne bodo sprejeli nobenih izjemnih glede skupnih knetijskih pogodb. Spor je nastal tudi zaradi ustanovitve IRI (Istituto per la Ricostruzione Industriale), ki nadzira velik del italijanskega gospodarstva, kakor ladjedelnic, železarne, kemične tovarne itd.

SUESKI PREKOP ZOPET ODPRT

Dne 29. marca je bil zopet odprt Sueški prekop za plovbo. Jugoslovanska ladja »Dinar« je, ki je običajna v prekopu, je med tem časom že prispela na Reko. Uradno je bilo odprto kanala napovedano za dan 10. aprila. Položaj ob prekopu še ni popolnoma razčiščen. Diplomatska akcija med egipčansko vlado in Organizacijo združenih narodov je še vedno v teku. Egipčani so izjavili, da ima samo Egipt pravico pobirati pristojbine za prehod. (Nalozila ladja plača okoli 7 šilingov za vsako tono, prazna ladja pa 3 šilinge 2 penja za tono). Egipt torej ne priznava Zdruga ženja koristnikov prekopa (SCUA), ki so ga ustanovile zahodne sile. Američani ne nameravajo ne gospodarsko ne politično pritiskati na Naserja, da bi sprejel takšno rešitev sueškega vprašanja, ki bi okrnila vrhovnost (suverenost) Egipta.

DIREKCIJA TRŽASKEGA LLOYDA je svojim ladjam dala nalog naj plovejo v smeri Sueškega prekopa. (Ameriške in angleške ladje se za zdaj še ogibajo plovbe skozi prekop). Ladja »Tiamav« je na poti iz Adena v smeri Sueškega prekopa, »Tripolitania« bo odpotovala iz Mombasa, »Algida« potuje iz Genova in »Diana« iz Neaplja proti Suez. Ladja »Evropa«, ki je pred dnevi odplula iz Trsta proti Južni Afriki, je ubrala smer proti Gibraltarju.

SPOR MED DULLESOM IN HAMMARSKJOELDEM. Med ameriškim zunanjim ministrom Dullesom in glavnim tajnikom OZNA Hammarskjöldom vladja precej napetost ozračje. »Newsweek« poroča, da pritiska Dulles na glavnega tajnika Zdrugaženih narodov, naj od Naserja izpusti, da bi na plačal odškodnino imetnikom delnic Sueške družbe. Hammarskjöld je mnenja, da OZN ni mara pravice postavljati takšnih zahtev. Dulles je pogosto telefonično pritiskal nanj.

SOVJETSKI POGOJI ZA ZDRUŽITEV NEMČIJE. Nemski diplomati so mnenja, da bi Sovjetska zveza bila pripravljena pristati na združitve Vzhodne in Zahodne Nemčije, ako bi se Nemčija izglasila za nevtralnno. Ameriške in vse tuje čete bi morale zapustiti Zahodno Nemčijo. Američani bi morali zapustiti tudi vojaška oporišča v Aziji.

ITALIJANSKI SOCIALISTI na obisku v Jugoslaviji. Odposlanstvo italijanskih (Nemijevih) socialistov je bilo pod vodstvom Tullija Vecchietta na več dnevnem obisku v Jugoslaviji. Obiskalo je Beograd, Sarajevo, Zagreb in Ljubljano. Poslanci so imeli razgovore tudi s predstavniki Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije.

JUGOSLAVIJA — BLIZNI VZHOD. Podpredsednik jugoslovanske vlade Svetozar Vukmanović, ki daje zlasti smer jugoslovanski gospodarski politiki, je te dni obiskal nekatere države na Bliznjem vzhodu; zadržal se je delj časa v Egiptu in se sestal z Naserjem. Iz Egipta je odpotoval v Libanon in Sirijo.

NOVI PREDSEDNIK JUGOSLOVANSKE ZVEZE KUPSKINC. Po nenadni smrti Moše Pijade je bil na skupni seji obeh domov Zvezne skupščine izbran za novega predsednika Stambolić Petar, ki je že od leta 1948 predsednik ljudske republike Srbije. Studiral je agronomijo na beograjski univerzi. Star je 45 let.

MOSKVA PRITISKA NA LEVO IN DESNO. Med obiskom madžarskega ministrskega predsednika Kadarja v Moskvi sta Kadar in predsednik sovjetske sklo gledišče nasproti dogodkom na Mavladu Bulganin kritiziral jugoslovandžarskem. Glasnik jugoslovanskega zunanjega ministrstva Branko Drašković je izjavil, da so trditve omenjenih državnikov neupravičene. Sicer si je Jugoslavija vedno prizadevala, da se od stranjo vsi nesporazumi.

Sovjetska vlada je s pismom predsednika Bulganina opozorila najprej predsednika norveške vlade, nato predsednika danske vlade na posledice, ki jih utegne imeti njihovo sodelovanje v atlantski pogodbi. Izvedenci so mnenja, da hočejo Rusi s tem preprečiti pristop Norveške in Danske k posebnemu dogovoru zahodnih sil o vojaškem sodelovanju na morju.

Po začasnih podatkih osrednjega statističnega urada v Rimu je dosegel italijanski uvoz v letu 1956 vrednost 1.980.695 milijonov lir ali 16,88% več kot v letu 1955, vrednost izvoza pa 1.348.016 milijonov lir ali 16,8% več kot v letu 1955. Primanjkljaj znaša torej 632.679 milijonov lir.

Uvozila je Italija največ iz držav članic Evropske plačilne zveze in priključnih češkoslovaških posesti (67,81%); od tega odpade 44,77% na države in dežele Organizacije za gospodarsko sodelovanje v Evropi (OEEC), 19,63% na področje funta sterlinga, 0,41% pa na Indonezijo. Dolarsko področje je bilo pri italijanskem uvozu udeleženo z 20,50%, vzhodne države z 2,71%, druge države pa z 8,98%.

V izvozu je pa razmerje naslednje: države Evropske plačilne zveze 65,89% (od tega 56,23% države OEEC, 8,31% pa področje funta sterlinga); dolarsko področje 18,6%, vzhodne države 3,69%, druge države pa 12,26%.

V odnosu z nekaterimi posameznimi državami je bil obseg blagovne izmenjave naslednji:

V italijanskem uvozu so na prvem mestu Združene države s 16,40% ali 324.817 mil. lir, na drugem Zah. Nemčija z 12,48%, na tretjem pa Vel. Britanija s 5,39%. Sledijo po vrsti Irak (5,11 odst. — uvoz nafte), Francija (5,05%), Avstrlija (4,18%), Saudska Arabija, Švica, Avstrlija, druge arabske države, Argentina, Holandska.

V italijanskem izvozu pa je na prvem mestu Zahodna Nemčija s 13,35% ali 179.933 mil. lir, na drugem ZDA z 9,72 odst., na tretjem Švica s 7,43%. Za nji-

Mednarodna trgovina

Tržaški lesni trg

PODRAZITEV AVSTRIJSKEGA LESA Tirolska izvozna podjetja, ki so si utrdila svoj položaj na italijanskem lesnem trgu, so v zadnjem času nekoliko povišala cene lesu. Tako se je cena vrste »tombante« dvignila za 1000 lir, vrsti III/IV pa za okoli 500 lir kub. m, franko Brenner ali San Candido. Tako plačujejo zdaj za »tombante« boljše vrste, ki se ga poleg tega težko dobi, 28 tisoč lir kub. meter, za vrsto III/IV pa 24.000 lir. Povpraševanje po deskah mere 4,5 metra je neredno in zato ne razpolaga vedno izvozniki s to vrsto lesa. Cena gradbenega lesa se je zopet učvrstila na ravni 16.000 lir kub. m fco meja; letve pa stanejo 16.500 lir in večkrat tudi več. Po gradbenem lesu povprašujejo splošno odjemalci iz Severne Italije. Cene kolom nihajo okoli 15.000 lir kub. meter franko meja. Zahodna Nemčija še vedno povprašuje po avstrijskem janskem lesu, ki gre po 16,5 dolarjev franko meja.

ZNIZANJE CARINE NA UVOZ LESA IN TEKSTILNIH IZDELKOV

Po vseh iz Rima protučuje ministrstvo za zunanjo trgovino možnost da bi se znizale carine na uvoz tekstilnih surovin in lesa. Gre za ukrep ki bi bil popolnoma osvobodil carine ne uvoz nekatere tekstilne surovine, ali pa bi carino močno zmanjšal. Prav tako naj bi se carina na uvoz lesa znatno znižala.

SVETOVNA PROIZVODNJA KAVE. »United States Foreign Agricultural Service« poroča, da cenijo svetovni pridelek kave v letini 1956/57 na 47,4 milijona vreč. Ta številka predstavlja 6% zmanjšanje v primerjavi z rekordno letino 1955/56, ki je dosegla 50,3 milijona vreč, vendar pa je za 14% višja v primeru s povprečno letino v predvojnem času, ki je znašala 41,6 milijona vreč.

PODRAZITEV ALUMINIJA NA JAPONSKEM. Združenje čistilnic aluminija na Japonskem je objavilo, da bodo glavne japonske čistilnice aluminija povišale za 10.000 jenov cene aluminija. Tako stane zdaj tona japonskega aluminija (99,5% alumi nija) franko tovarna 230.000 jenov. Nova cena velja od 1. aprila.

IZVOZ KONSERVIRANIH RIB IZ JUGOSLAVIJE NAPREDUJE. Lansko leto je Jugoslavija izvozila za 3.397.743 dolarjev rib v škatlah (proti 2.350.403 dolarjev v l. 1955 in 1.855.853 dol. v l. 1954). Glavni odjemalci ribijih konserv so Avstrlija, Belgija, Italija, ZDA, V. Britanija, CSR in druge države.

POSILJANJE ITALIJANSKIH JABOLK na belgijski trg naj se ustavi. Trenutno se jabolka na belgijskem trgu težko prodajajo. Italijanska trgovinska delegacija v Bruslju je sporočila zadevnemu uradu naj italijanski izvozniki ustavijo pošiljanje jabolk na ta trg, ker bi sicer trpeli izgubo.

ENOTEN IZVOZ JEKLENIH CEVI IZ NEMCIJE

Nemške tovarne jeklenih cevi nameravajo ustanoviti družbo »Deutscher Stahlrohr-Export GmbH«, ki bi imela sedež v Düsseldorfu in bi organizirala izvoz jeklenih cevi iz raznih tovarn. Jeklarne so že prošle vlado za odobritev izvoznega sindikata. K sindikatu bi pristopile tovarne Mannesmann Phoenix-Rheinrohr, Hahnische Werke Grossenbaum, Eschweiler, Bergwerkverein in Kronprinz AG, Solingen. Letno proizvajata Zah. Nemčija 14 milijonov ton jeklenih cevi, od tega izvozi 30 do 40%. Svetovna zmogljivost tovarn navadnih jeklenih cevi je prevelika, pri-

Za prosto področje tudi na severu

Kakor je bilo napovedano, so predstavniki šestih zahodnih držav (Italije, Francije, Nemčije, Belgije, Luksemburga in Holandije) dne 25. marca v Rimu podpisali pogodbo o enotnem evropskem tržišču. Zdjaj se nadaljujejo razgovori med zahodnimi državami, da bi se dosegel nov sporazum na širši podlagi, ki bi omogočil ustanovitev prostega evropskega trgovinskega področja, h kateremu bi pristopile vse države, članice Organizacije za gospodarsko sodelovanje v Evropi (OEEC) v Parizu, med temi tudi Vel. Britanija.

POLJSKI STROKOVNJAKI V JUGOSLAVIJI. Na podlagi sporazuma o znanstvenem in tehničnem sodelovanju se že več dni mudijo v Jugoslaviji skupina poljskih strokovnjakov. Sezanili se hoče z gospodarskimi in tehničnimi vprašanji s področja jugoslovanske lahke industrije in obrti.

Večji primanjkljaj v zunanji trgovini

Izvoz iz Italije v Jugoslavijo nazadoval - Avtomobilska industrija služi milijarde

mi sledijo po vrednosti izvoza Francija 7,10%, Vel. Britanija 6,42%, Avstrlija 3,59%, Indija, Švedska, Holandska, Belgija, Argentina.

V svoji blagovni izmenjavi je Italija zabeležila porast v obeh smereh v odnosu do večine držav; znatno zmanjšanje je morala zaznamovati edino le Brazilijo, od kjer se je uvoz zmanjšal v primerjavi s prejšnjim letom za skoraj 30%, izvoz tja pa za okrog 32%. Znatno aktiven je bil saldo izmenjave v odnosu s Švico (okrog 37 milijard), Indijo nad 23 milijard, Mehiko, Venezuelo, Grčijo, Turčijo, močno pasiven pa v odnosu z ZDA (za okrog 194 milijard lir), Irakom nad 97 mil. Zah. Nemčijo nad 67 mil. Saudsko Arabijo 59 mil. in drugimi arabskimi državami 50 milijard, Avstrlijo 34,5 milijard, Južno Afriko, Avstrlijo in z znatnim številom drugih držav.

ZMANJŠANJE IZVOZA IZ ITALIJE V JUGOSLAVIJO Iz Jugoslavije je Italija izvozila lani blaga za 32.335 milijonov lir, kar znaša 32,31% več kakor v letu 1955, izvozila pa je tja blaga za 29.419 milijonov lir za 23,93% manj kakor v prejšnjem letu. Njen trgovinski saldo je bil to pot proti Jugoslaviji pasiven za 2.916 milijonov lir.

BLAGO V IZMENJAVI Po vrednosti najmočnejša uvozna postavka je bila surovna nafta (235,5 milijard lir), sledijo po vrednosti premo- (134,5 milijard), bombaž 92, odpadki železa in jekla 89,5, neopraena volna 72,8, baker in njegove zlitine 64,9, žagan les 49,1 milijard lir za uvoženih 107 milijonov stotov), kava (47,3 milijard lir). Goveda je Italija uvozila 103 tisoč glav v vrednosti okrog 13 milijard lir, konj 44.400 glav, prašičev 86.000 glav, jaje za 17,5 milijard lir, navadnega in tesanega lesa za 12,2 milijard, drv za kurjavo in oglja za 3,2 milijarde, avtomobilov 5.000 komadov v vrednosti 4,3 milijarde.

V izvozu so pa dosegli najvišjo vrednost derivati iz destilacije surove nafte (107 milijard lir), sveže sadje (brez agrumov 61,6 m.), avtomobili (61,6 milijard za 88.176 komadov), volnene tkanine (55,6 m.), pomaranče in limone (40,5 m.), valjani proizvodi železa in jekla (40 m.), sveža zelenjava (34 m.). Po strukturi izvoza je odpadlo 17,2% ali okoli 196 milijard lir na poljedelske proizvode (vštevši gozdarstvo, živinorejo, lov in ribolov), ostalo pa na industrijske proizvode, pri katerih je tekstilna industrija brez oblačilne stroke udeležena s 17%, živilska z 12,4, industrija prometnih sredstev z 12,2, industrija nafte pa z 9,7%.

Točno polovica vsega italijanskega uvoza pa odpada na poljedelske proizvode (vštevši gozdarstvo, živinorejo, lov in ribištvo; 23,74%) ter na rudnine (vštevši kovinske odpadke; 26,26%).

manjkujejo pa stroji za proizvodnjo naftovodov. Z ustanovitvijo sindikata hočejo preprečiti padanje cene jeklenih cevi.

ITALIJA-JUGOSLAVIJA

RICHIESTE DALLA JUGOSLAVIA Strumenti per veterinari »Vetprom«, Beograd, Svetozara Markovića 44.

Macchine tessili ed accessori TEKO, Ljubljana, Cankarjeva 1.

Impianti e macchinari per zuccherifici, mattonifici e miniere »Standard«, Zagreb, Gajeva 55.

Strumenti scientifici e di controllo Intercont, Beograd, Dečanska 29.

Occorrente per la produzione di pelli colorate »Jadranafilm«, Zagreb-Dubrava, Oporo-veška ulica.

Sementi LIVADA, Zagreb, Marinkovičeva 3.

Sostanze chimiche per colori »Duga«, Beograd, Viline vode 6.

Elettrodomestici ed apparecchi elettrici tecnici Elektroskriba, Zagreb, Gunduličeva ulica 2.

OFFERTE DALLA JUGOSLAVIA Prodotti in cemento-amianto, bentonite e simili »Gomimerale«, Zagreb, Mažuraničev trg 13.

Cuoi da suola e tomale ALMERIA, Zagreb, Heinzelova 69.

Mobili in legno curvato, mobili per bambini »Florijan Bobić«, Varaždin, Miškina ulica.

Tessuti greggi, stampati e colorati »Jugotekstil«, Ljubljana, post. predal 237-A.

Prodotti sanitari in gomma, maschere per la pesca subacquea RIS, Zagreb-Stenjevac.

Impianti elettrici per veicoli »Iskra«, Kranj.

Accumulatori in piombo per tutti i veicoli »MUNJA«, Zagreb, Vrbaničeva 50.

Non di lettura al micron, strumenti ottici, occhiali protettivi »Ghetaldus«, Zagreb, Borongajska ulica II. 27.

Insaccati e conserve di carne »Sljeme«, Sesvete.

Prodotti oleosi organici, lavorazione a richiesta Tvorina ulja, Zagreb, Branimirova ulica 71.

VELIKE ITALIJANSKE DOBAVE E-GITU. V zadnjem času je Mincomes izdal vrsto izvoznih licenc za izvoz v Egipt. Med važnejšimi dobavami je dobava amonijevog nitrata v vrednosti okoli 180 milijonov lir, dalje jeklenih brezvičnih cevi za 576 milijonov lir in različnih cevi v vrednosti 12.621.430 dolarjev. Zdjajna dobava je namenjena za popravilo opreme Sueškega prekopa.

UPORABA NAFTE NEOMEJENA Iz Rima poročajo, da so bile 1. aprila odpravljene vse omejitve glede uporabe nafte, ki so nastopile kot posledica zaprtja Sueškega prekopa. Ostane v veljavi še nadalje višja cena na bencina. Ta je bila povišana za 14 lir po izbruhu sueške krize. Ni verjetno, da bodo povjke cene odpravili pred zaključkom novega finančnega leta, to je 30. junija 1958.

ZLATE REZERVE NEMŠKE NARODNE BANKE. Zlate in devizne rezerve nemške narodne banke Bank der deutschen Länder so v tretjem tednu marca narastle za 108 milijonov mark ter dosegle 19 milijard 55 milijonov mark.

Zanimivo je, da se Vel. Britanija že delj časa pogaja s skandinavskimi državami, ki naj bi pristopile k širšemu sporazumu; vendar bi se Britanici in Skandinavci najprej organizirali zase. V ta namen je bil ustanovljen mešani anglo-skandinavski komite pod imenom »UNISCAN«, ki naj brani skupne koristi Angležev in Skandinavcev. V zadnjem času se je skandinavski tisk pričel bolj zanimati za ustanovitev skupnega tržišča med skandinavskimi deželami ali vsaj carinske zveze (unije). Pobudo za večje zanimanje je dal sporazum za ustanovitev evropskega enotnega tržišča. Proti koncu lanskega leta so Skandinavci objavili načrt, po katerem naj bi 60-70% mednarodne trgovinske izmenjave bilo oproščeno carine. S tem bi skandinavske države izpolnile zahteve mednarodnega carinskega dogovora GATT. Po novejših skandinavskih načrtih pa bi bilo oproščeno carine 77% mednarodne trgovine.

KONEC DOLGE STAVKE. Po 24 dnevih je bila končno v Trstu zaključena stavka namesencev mestnega podjetja za dobavo plina, vode in elektrike ACE GAT. Uprava podjetja je priznala nameščencem pogoje državne pogodbe za mestna podjetja; s tem so dosegli nameščenci in delavci boljše pogoje glede dopustov. Električarjem ostanejo dohodki, ki so večji kakor v Italiji. Splošno se zboljšajo tudi pogoji za odpravnino. Podrobnosti še niso bile objavljene. Na podlagi sporazuma s stavljence. Kujujomi se bodo izdali podjetja po ceni čali za okoli 100 milijonov. Vse znaša primanjkljaj 600 milijonov. Vse kaže, da bo prevzimana na tramvajih zopet povišana za drugih 5 lir, tako da bo znašala 30 lir (pred stavko 20 lir).

HUMOR MED TRŽASKIMI SLOVENCI. Tudi letos je v Trstu izšel »1. aprila« v samozaložbi znanega skladatelja Ubaldina Vrabca. Založnik je časopis tudi sam ilustriral. Pravijo da je izdaja takoj posla. Humor je vsekakor znak življenjske sile našega ljudstva.

bažne tkanine vedno bolj izpodirjajo tkanine iz sintetičnih vlaken. Položaja v kemični industriji ne presojajo več tako optimistično kakor pred letom. To velja tudi za farmacevtsko industrijo. Leto 1955 je mnogo gospodarskih račununal, da bo med proizvodnjo in uvozom prišlo do ravnotežja. Toda zadnje leto se je trg za italijansko kemično industrijo poslabšal. Zanimivo je, da je narastel uvoz zdravil iz Evrope pa tudi iz Združenih ameriških držav; zaradi tega je nastal za stoj glede investicij kapitala v te vrste industrije. Vsekakor kaže razvoj italijanske zunanje trgovine tudi svetle strani; tudi nasproti področju kemične industrije nastajajo. Uvoz narašča tudi zaradi izvajanja desetletnega Vanonijevnega načrta, ki ima namen dvigniti zlasti Južno Italijo, kjer se čedalje bolj razvija industrija. Izvoz njenih izdelkov se ni mogel narasti temo primerno. Italija mora uvažati velike količine surovin iz tujine; z druge strani je izvoz surovin razmeroma nizek. Lansko leto so izvozili za 20 milijard lir surovin, medtem ko je bilo uvoženih za 500 milijard lir surovin. Izvoz žvepla ne doseže več nekdanjih količin. Izvoz cinka in svinca je znašal 1,5 milijard lir.

Pasivna je trgovina s kmetijskimi pridelki; saj je njihov uvoz prvič dosegel vrednost 400 milijard lir, medtem ko niso izvozili niti polovico vrednosti uvoza.

BOMBAŽNA INDUSTRIJA preživlja še vedno težke dneve, saj je lansko leto pri vsem skrčenju zmogljivosti tovarn tkanin počivalo še vedno 1.574.000 vreten in 33.500 statev. Bom-

Avstrija, Trst in Reka

Dr. Kosič, član Jadranskega instituta, je v Zagrebu in na Reki imel pod okriljem te ustanove predavanja z naslovom »Avstrija in pomorska pristanišča s posebnim pogledom na položaj Trsta in Reke«. Predavatelj je temeljito razčlenil zlasti konkurenco severnih pristanišč (Hamburga, Bremena in Amsterdam), ki odvajajo čedalje več prometa iz jadranskih pristanišč. Prišel je do zanimivega zaključka, da bi kazalo Trstu in Reki stopiti v skupno obrambo, da bi tako obe jadranski pristanišči zavarovali svoje koristi pred hudo konkurenco severnih pristanišč. (V Italiji obstaja tako imenovana Jadranska skupnost, v kateri so župani italijanskih jadranskih pristanišč, to je Trsta, Benetk, Barlja in Brindisija. Pod okriljem te skupnosti deluje posebno študijsko središče, ki ga vodi prof. Rossetti, pisec raznih knjig o tržaškem pristanišču in avtor knjige »La Jugoslavia economica«. Jadranska skupnost ima namen zavarovati koristi jadranskih pristanišč pred pristanišči na zahodni obali Italije zlasti pred Genova.

NERESNO OBRAVNAVANJE »La Prorag«, glasilo demokratske stranke v Trstu, prinaša v zadnji številki daljši članek o jugoslovanskih načrtih za razvoj pomorstva v Kopru in Piranu. Omenja zlasti naprave »Splošne plobove«. Ton članka je neresen in neobjektiven. Tako n. pr. poroča, da je Splošna plovba zamenjala staro ladjo »Gorica« z drugo ladjo in da pomeni nakup te ladje prvi korak za razvoj pomorstva v koprskem okraju. V resnici ima Splošna plovba ladjeve, ki obsega že 48.000 brutoregistrskih ton.

Turizem

TURISTIČNE AVTOBUSNE ZVEZE MED ITALIJO IN JUGOSLAVIJO. Od 15. junija dalje bo vzpostavljena avto- busna zveza za izletnike med Benetkami, Bledom in Portorožem ter drugimi istrskimi turističnimi kraji. Prav tako bodo od 1. julija dalje vozili avtobusi na turistični progi med Benetkami in mesti na hrvatski obali.

V BOCEN JE LANSKO LETO prispelo 193.110 turistov, to je okoli 3.000 več kot v letu 1955. Tudi nočitve so se na splošno letu 1955. znatno pomnožile. Lansko leto je turistično urodo v Bocnu izdal okoli 10 milijonov lir v propagandne namene in 7 milijonov za razne predstave, ki naj bi pritegnile turiste. V bosensko pokrajino prihaja največ Avstrijcev in Nemcev.

15 MILIJARD LIR je prinesel turizem pokrajini Brescia. V letu 1956 je bilo v Bresci 10,36% tujih turistov več in 5,55 odst. domačih v primerjavi z letom 1955. Turizem je vrغل lansko leto gospodarstvu te pokrajine 15 milijard lir.

AVTOBUSNA PROGA LJUBLJANA - BEOGRAĐ. »Putnik Slovenija« bo uvedel avto- busno progo iz Ljubljane v Zagreb in Beograd. Odprli jo bodo 10. aprila. Odhod iz Ljubljane ob 20.10; odhod iz Zagreba (postanek 1 uro) ob 0.30 in prihod v Beograd ob 6.30. Pot iz Ljubljane v Beograd prevozi avtobus prejkakor vlak.

ZA POSPEŠEVANJE TURIZMA je družba Esso Standard Italiana razpisala tri nagrade in sicer po 500.000, 300 tisoč in 200.000 lir za tiste italijanske članikarje, ki napišejo najboljše članke o »razvoju turizma in motorizacije kot činiteljev gospodarskega razvoja v Italiji«.

Socialni UTRINKI

KONEC DOLGE STAVKE. Po 24 dnevih je bila končno v Trstu zaključena stavka namesencev mestnega podjetja za dobavo plina, vode in elektrike ACE GAT. Uprava podjetja je priznala nameščencem pogoje državne pogodbe za mestna podjetja; s tem so dosegli nameščenci in delavci boljše pogoje glede dopustov. Električarjem ostanejo dohodki, ki so večji kakor v Italiji. Splošno se zboljšajo tudi pogoji za odpravnino. Podrobnosti še niso bile objavljene. Na podlagi sporazuma s stavljence. Kujujomi se bodo izdali podjetja po ceni čali za okoli 100 milijonov. Vse znaša primanjkljaj 600 milijonov. Vse kaže, da bo prevzimana na tramvajih zopet povišana za drugih 5 lir, tako da bo znašala 30 lir (pred stavko 20 lir).

HUMOR MED TRŽASKIMI SLOVENCI. Tudi letos je v Trstu izšel »1. aprila« v samozaložbi znanega skladatelja Ubaldina Vrabca. Založnik je časopis tudi sam ilustriral. Pravijo da je izdaja takoj posla. Humor je vsekakor znak življenjske sile našega ljudstva.

bažne tkanine vedno bolj izpodirjajo tkanine iz sintetičnih vlaken. Položaja v kemični industriji ne presojajo več tako optimistično kakor pred letom. To velja tudi za farmacevtsko industrijo. Leto 1955 je mnogo gospodarskih račununal, da bo med proizvodnjo in uvozom prišlo do ravnotežja. Toda zadnje leto se je trg za italijansko kemično industrijo poslabšal. Zanimivo je, da je narastel uvoz zdravil iz Evrope pa tudi iz Združenih ameriških držav; zaradi tega je nastal za stoj glede investicij kapitala v te vrste industrije. Vsekakor kaže razvoj italijanske zunanje trgovine tudi svetle strani; tudi nasproti področju kemične industrije nastajajo. Uvoz narašča tudi zaradi izvajanja desetletnega Vanonijevnega načrta, ki ima namen dvigniti zlasti Južno Italijo, kjer se čedalje bolj razvija industrija. Izvoz njenih izdelkov se ni mogel narasti temo primerno. Italija mora uvažati velike količine surovin iz tujine; z druge strani je izvoz surovin razmeroma nizek. Lansko leto so izvozili za 20 milijard lir surovin, medtem ko je bilo uvoženih za 500 milijard lir surovin. Izvoz žvepla ne doseže več nekdanjih količin. Izvoz cinka in svinca je znašal 1,5 milijard lir.

Svetle in temne strani Kakor smo že navedli je primanjkljaj italijanske zunanje trgovine v l. 1956 znašal 633,4 milijarde lir. l. 1955 521,3 l. 1954 pa 500,5 milijarde lir. Nasproti državam članicam Evropske plačilne zveze je primanjkljaj Italije l. 1956 narastel za 10% ter je konec tega leta dosegel 400 milijard lir; tu di nasproti področju kemične industrije nastajajo. Uvoz narašča tudi zaradi izvajanja desetletnega Vanonijevnega načrta, ki ima namen dvigniti zlasti Južno Italijo, kjer se čedalje bolj razvija industrija. Izvoz njenih izdelkov se ni mogel narasti temo primerno. Italija mora uvažati velike količine surovin iz tujine; z druge strani je izvoz surovin razmeroma nizek. Lansko leto so izvozili za 20 milijard lir surovin, medtem ko je bilo uvoženih za 500 milijard lir surovin. Izvoz žvepla ne doseže več nekdanjih količin. Izvoz cinka in svinca je znašal 1,5 milijard lir.

Pasivna je trgovina s kmetijskimi pridelki; saj je njihov uvoz prvič dosegel vrednost 400 milijard lir, medtem ko niso izvozili niti polovico vrednosti uvoza.

BOMBAŽNA INDUSTRIJA preživlja še vedno težke dneve, saj je lansko leto pri vsem skrčenju zmogljivosti tovarn tkanin počivalo še vedno 1.574.000 vreten in 33.500 statev. Bom-

Jugoslavija na tržaškem velesejmu

KDAJ BODO SEJMI

Milan: 12. IV. — 27. IV.; **Zagreb:** spomlad. 13. IV. — 23. IV.; **Jesen-**ski 17. IX. — 22. IX.; **Gradec:** 27. IV. — 5. V.; **Ljubljana:** Sejem prometnih sredstev 25. V. — 2. VI.; Sejem embalaže 29. VI. — 7. VII.; Izvozni sejem 3. VIII. — 11. VIII.; Vinski sejem 4. IX. — 15. IX.; Sejem radia- televizije in telekomunikacije 26. X. — 3. XI.; **Trst:** 23. VI. — 7. VII.; **Maribor:** 26. VII. — 4. VIII.; **Split:** 24. VIII. — 1. IX.; **Leskovac:** 14. VII. — 21. VII.; **Kranj:** 19. VII. — 29. VII.; **Novi Sad:** 24. VIII. — 2. IX.; **Celovec:** 8. VIII. — 18. VIII.; **Beograd:** 23. VIII. — 2. IX.

DENAR

<

vestnik SLOV. GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

RIJAVE VANONI NAJ BODO RAVACOSANE!

Tudi letos smo večkrat opozorili na t. ladi, celo že prve dni januarja, naj se čimprej zgledajo na tajništvo združenja za izpolnitev davčne prijave. To pa tudi letos je več članov čakalo na danj dan. Zato že sedaj pripravljamo članom, da se drugo leto zgledajo pravčasno in tako omogočijo redno polnjenje in dostavljanje davčnih prijav. Kljub poznemu prihanju članov, so bile vendar vse prijave pravčasno izpolnjene in dostavljene davčnemu uradu. Letos je bilo izpolnjenih 8.000-ko več prijav kot lanske leto, in sicer 373 do vključno 1. aprila.

PERIODIČEN PREGLED MER IN TEŽI ZA DVOLETJE 1957/58

Za periodičen pregled mer in teži, bo pri metričnem uradu v Trstu, v Ulici Lavatova 1/I, je bil določen sledeči spored:

5. Južni del mesta med morjem, Trstom Tommaso, Borzini trgov, Corso, Pellico, ul. Capitoline, Trgom Vico, Besenghi, ul. Navali, se mora izvršiti pregled od 4. febr. do 5. julija letos.

6. Srednji del mesta med ulicami Largo Rolano, Tor S. Piero, Cordorali, commerciale, Trgom Dalmazia, ul. Faio Severo do ul. Galileo Galilei, ul. Bologna, Kandler, Crispi, Rossetti, Dredred, Ippodromo, ul. Tesa, Largo Pelicciolo, ul. Dell'Istria in Doda.

7. Severni del mesta: Barkovlje, Greloj, Skorkola, Vrdele, Cjadin, Sv. Roj, Rocol, Carola, Sv. Ana, Skedenj, Marija Magdalena.

KRONIKA

TISKARNA »EDITORIALE LIBRAIA« namerava dopustiti 17 delavcev zaradi pomanjkanja dela. Sindikalna organizacija so stopile v obrambo odpustitve.

TECAJ ZA ŠIVILJE V GABROV. V. Ysredzavna ustanova za strojno usposabljanje prirediti v Gabrovu (v zgornji občini) 4-mesečni tečaj za šivilje. Vsaka učenka bo prejela vsak dan 300 lir nagrade. Vpiševanje do 5. aprila pri ENICP v ul. V. Franciška 4.

NA DELO V KANADO. Dne 26. marca je odplula motorna ladja »Vulka« proti Kanadi. Z ladjo potuje 277 evropskih potnikov in nekaj drugih. Med prvimi je 190 beguncev, ki potujejo v Halifax, od koder bodo nameščeni v dolgi glavni železniški prog v Kanadi.

BREZ KRUHA. Dne 11. in 12. aprila bodo stavkali pekovski delavci po vsej Italiji. Dva dni torej brez kruha. Svoje nas do delavci zahtevajo neka mezna zboljšanja, na katere bi delodajalci pristali le, če bi se cena kruha povišala. Tudi le, če bi se cena kruha povišala. Tudi le, če bi se cena kruha povišala.

NOVE LADJE. Ladjedelnica Sv. Marka je izročila družbi »Riboli e Spadineri« iz Trsta 13.000 tonsko motorno ladjo »Artemide«, ki so jo splovili 2. decembra lani. Avgusta bodo splovili 700 tonsko motorno ladjo »San Sebastiano«. Ladjar gradi ladjedelnica Felleggy v Miljah za družbo »Navigazione Cristiana«. V ladjedelnici Sv. Marka bo 7. aprila splovili 32.000 tonsko ladjo »Adriana Augusta«, ki jo gradijo za družbo »Prora« iz Palerma.

BANKOVCI po 50 in 100 lir ostanejo veljavni do 30. junija letos. Banke jih bodo zamenjale še do 30. sept. Dne 5. aprila pridejo v promet novi kovanci po 20 lir.

NOVA POTNISKA LADJA. Pretekli teden je v ladjedelnici »Sestri« pri splovi splovili 20.000 tonsko turbinsko ladjo »Ferdinando Costas«. Na ladji bo motorja za 1212 potnikov. Vzdrževala bo promet med Genovo in Buenos Airesom.

Elektrifikacija kopsrškega okraja

Zakaj je tako narasla potrošnja električnega toka

II. ZASTARELE INSTALACIJE. Čeprav je bilo vprašanje same elektrifikacije že razeno, v tem smislu, da se razdeljevalo omrežje, navedeno sedaj že na celo področje potrošnje kopsrškega okraja, so za izboljšanje tega področja z zadostno energijo vendarle še potrebne značajne investicije. Instalacije iz italijanske dobe so deloma dotrajale, deloma neodobne.

Napetost 27 KV ni v skladu z napetostjo jugoslovanskih daljnovodov, kar povzroča navzlic tehnični možnosti transformiranja toka nevarnostno obremenitve in gospodarskega značaja. Vse stari del omrežja je bil zgrajen po italijanskim predpisih, dočim se jugoslovanske instalacije gradijo po soobsejnih jugoslovanskih določbah, ki ne ujemajo z nemškimi. Stanje starih naprav pa povzroča v zvezi s stalnim porastanjem potrošnje občutne preobremenitve transformatorjev in omrežja.

OD KOD PREKINJANJE TOKA?

Iz vseh teh razlogov je potrebna postopno nadomeščanje starih instalacij z novimi. Zaradi tega se mora sedaj električni tok začasnoma pogostostno prekiniti, da se tako omogoči popravila na starih ali dela na novih napravah. Nekako v dveh letih bo instalacije toliko samirane, da bodo instalacije za daljšo dobo ustrezale potrebam naraščajoče potrošnje. Do takrat je treba, tako je izjavil poročnik našega lista tehnični vodja po 15. letja Elektro-Koper ing. Kuralt, ves ostali razvoj, ki je v zadnjih dvajsetih letih po silni razmeri in dogodkih bil prenehan.

Znati smo, da sedanjí razvoj elektro D. gospodarstva na obalnem področju jugoslovanskega okraja je močno naraščajoč. Pri potrošnji, ki smo ga že omenili, se naraščanje potrošnje električne energije je sicer splošno pojav. V zapadno-evropskih deželah in tudi v Jugoslaviji narašča splošna potrošnja električne energije v 7% na leto v geometrični, potrošnja energije za industrijske name-

8. Okolica: Sv. Križ, Kontovel, Prosek, Opčine, Bane, Trebe, Padrice, Grodapa, Bazovica, Lonjer in Katinara od 26. avgusta do 28. novembra letos.

Pregled in kolodavčija popravilnih mer bo izvršena redno vsak dan od 15.30 do 16.30, ob sobotah pa samo od 8. do 12. ure.

Vsi tisti, ki imajo namen odpreti kak novi obrat, in za katerega je predpisan obvezni pregled mer in teži, se morajo javiti občini in predložiti v pregled svoje metrice naprave vsaj dva meseca pred otvoritvijo obrata. Prodajalci vina, piva, mleka in drugih tekočin na drobno morajo predložiti v pregled vrsto zakonitih mer od 2 l do 1 l in javiti metričnemu nadzorniku število ostalih zakonitih mer, ki jih rabijo v svojem obratu. Kovinske mere morajo biti predložene vse v pregled. Po končanem pregledu in po preteku enega meseca od konca istega bodo obiskali obrate in prodajalce agenti sodne policije, da ugotove eventualne okvare metričnih naprav in če se prodajalci vrši brez prevare. V primeru nepravilnosti bodo naložili kršiteljem denarne globe ter zaplenili mere in uteži.

OBČNI ZBOR ZDRUŽENJA

Dne 19. marca je poteklo leto dni od zadnjega občnega zbora našega združenja. Predsedništvo združenja je bilo rado sklicalo tudi letošnji občni zbor za isti dan. Zato zaradi prevelikega dela, zlasti v zvezi s prijavi na letošnjem zakonju, je predsedništvo sklenilo odložiti občni zbor za nekaj dni.

V tem mesecu bi moralo tajništvo sklicati skupščine posameznih strok. Z sedaj pripravljamo vsem članom, naj se polnoletno udeležijo teh zborovanj, da bi skupno pregledali zadeve posameznih strok, jih potem iznesli v poročilu na občnem zboru ter izvolili tudi svoje zastopnike v glavni odbor; tako bi bil po sedanjih predvidevanjih, občni zbor v sredini maja.

OBČNI ZBOR TRZASKE DELEGACIJE ITAL-JUGOSLOV. ZBORNICE

V sredo, 3. aprila je imela svoj prvi občni zbor »Tržaška delegacija« Italijansko-jugoslovanske zbornice v Milanu. Tudi združenje je kot redni član poslalo na ta občni zbor svojega zastopnika.

POSLOVNI KOLEDAR

Do 5. aprila morajo proizvajalci in gostisti sodav, umetnih in naravnih mineralnih vod, leda in sveže ribe plačati davek na poslovni promet za prodajo tega blaga izvršene prodajalcem, na drobno v mesecu marcu 1957.

Do 10. aprila morajo trgovci, popraviljalnice, trgovski zastopniki in prodajni agencije za radio-električne aparate in material predložiti koncesionarnemu zavodu za radijske oddaje pole vsipniaka prejemkov in izdati teh aparatov in materiala v mesecu marcu 1957.

Do 18. aprila morajo davkoplačevalci plačati peti obrok davkov in taks glasom davčnega plačilnega lista za leto 1956/57.

KNJIGE

KNJIGO GORICANA MIRKA RIJAVCA »Juzna Amerika« dežela v razmah« smo že kratko naznanili v predzadnji številki. Ta opis političnega, kulturnega in gospodarskega razvoja južnoameriških držav je izhajal kot podlistek v »Gospodarstvo« ter je s svojo izvirnostjo in jedrnatim podajanjem tvarine pritegnil mnogo bralcev. Gre za delo, ki ga je napisal očividec, ki je preživel 22 let v Južni Ameriki, povečini med Indijanci v Kolumbiji in Ekvadorju.

Kakor piše v uvodu prof. R. Bednarik, stopa pisatelj prvič v slovensko poljudno-znanstveno književnost, dočim je v španskem jeziku izšla njegova knjžica o amaoconskem plemenu Jivaros kar v 25.000 izvodih. Pisec je objavil še več drugih razprav v španskini. Vloga južnoameriških narodov v svetovni politiki in v gospodarstvu postaja čedalje pomembnejša, z druge strani pa žive tam že večje naselbine Slovencev, zlasti Primorcev, še iz časov po prvi svetovni vojni. Zato ni dvoma, da bo knjžica zbudila veliko zanimanje med našim ljudstvom.

PUBLIKACIJE INSTITUTA ZA ZUNANJO TRGOVINO

Institut za zunanjo trgovino v Beogradu (p. p. 943) je pričel izdajati tromesečni gospodarski pregled o gospodarskem razvoju po svetu in zunanji trgovini Jugoslavije. Publikacija izhaja v srbohrvatskem jeziku z izvečki v angleščini. Naročnina znaša 10 dolarjev ali protivrednost v drugih valutah. Posamezna številka stane 4 dolarja.

»CVETLICE Z DVEH MORIJ«

Med tržaškimi vselejsemom bo letos prvič tudi »sejem cvetja«, in sicer v palači pomorske postaje (od 27. junija do 1. julija). Zanimivo je, da se med mestu v Italiji največ cvetic proda v Trstu. Zato je škoda, da se naši ljudje niso bolj posvetili gojenju rož. Z gojenjem cvetic se še vedno bavijo vsaj deloma Prosečani in Prosečanke in skušajo vztrajati proti hudi konkurenci cvetic iz italijanske riviere. Med San Remom in Trstom vozi poseben kamion z napisom »Fiori dai due mari« (Cvetlice z dveh morij), ki dovažja v Trst cvetlice z ligrske obale. Prodajo cvetic na trgu ob Rdečem mostu so ohranile Prosečanke.

ne pa s 5% v aritmetični progresiji. Toda naraščanje potrošnje na področju prejšnjega kopsrškega okraja (občin Kopra, Izole in Pirana) je znatno močnejše, saj se je v komaj osmih letih poraba električne energije povečala tu za več kot 400%.

ZAKAJ JE PORABA ELEKTRIČNE ENERGIJE TAKO NARASLA?

Potrošnja je narasla, ker je bilo po vojni elektrificirano podeželje, ki prej ni imelo elektrike. Nadalje je število prebivalstva naraslo zaradi nove razmejave na podlagi londonskega sporazuma. Tiste, ki so se odločili za Italijo je nadomestilo novo prebivalstvo povečini iz notranjosti Slovenije. Italijanski potrošniki električne energije, ki so se izselili, so uporabljali elektriko večinoma le za razsvetljavo. Novi sloji prebivalstva pa jo izkoriščajo tudi za druge namene, zlasti za gospodinjstvo, namreč z uporabljanjem električnih štedilnikov in kuhinjskih likalnikov in drugih električnih pripomočkov gospodinjstva, pa seveda tudi za ogrevanje prostorov.

Tudi industrijski razvoj ima na porastu potrošnje svoj delež, toda ne v tako odločilni meri. To nam kaže dejstvo, da je obremenitev omrežja (zaradi porabe električnega toka) ob nedeljah večja kakor ob delavnikih, čeprav industrijsko delo ob nedeljah večinoma počiva.

NIŽJE TARIFE ZA SIROKE PLASTI

K močnemu povečanju potrošnje je tudi v veliki meri pripomogla po pretežno socialnih vidikih usmerjena tarifna politika Elektro-gospodarske skupnosti Slovenije, ki jo izvaja podjetje Elektro-Koper. Tarifni sistem je tak, da z ugodnimi pogoji pospešuje uporabo elektrike in da ob enem omogoča širokim plastem prebivalstva to uporabo v gospodarstvu in v gospodinjstvu. Tarifa razlikuje potrošnje malih potrošnikov od potrošnje podjetij, ki porabijo na leto najmanj 50.000 kvadratnih ur energije, in od potrošnje posebno močnih potrošnikov, katerim je treba priznati po-

Černigojeve simfonije

Nisem mislil napisati knjiške o Černigojevi razstavi v mestni hiši. Ogle dal sem si jo samo zase, da vidim, kako daleč je prišel v svojem razvoju do umetniške popolnosti, ki sem jo od njega prav gotovo pričakoval. Saj smo že v njegovi začetni fazi, še pred konstruktivizmom, videli v njem bodočega mojstra, na katerega bomo smeli biti ponosni. Černigoj ni bil s svojimi prvimi uspehi tako zadovoljen, kakor so bili njegovi prijatelji, pravil jih je v arhiv ali pa morda celo zavrgel ter se podal na zelo mučno in tvegan razvojno pot. Nekateri so mislili, da je zašel; jaz nisem bil med temi in sem potrpežljivo čakal, da najde pot iz svojega umetniškega labirinta. In prav to sem doživel, ko sem pred dnevi obiskal njegovo in njegovo razstavo in zato sem se premislil in napisal to nekako kritiko.

Sedaj mnogo govorijo o abstraktnemu, realizmu in neorealizmu; zadnje Černigojeve umetnine niso ne eno ne drugo, temveč so slikarske simfonije, harmonije barv in ritmika potez in ploskev. In kakšne simfonije! Ne moreš se jih nagledati. Ko gledaš eno, ti



A. Černigoj: Torzo (linorez)

pogled že bega na drugo, tretjo; vse naenkrat bi hotel požrti z očmi. Prej ali slej je Černigoj moral priti do tega simfonij, ki mu niso nikoli dale miru, dokler jih ni začel oblikovati v slike in grafike. Spominjam se, kako jih je hotel v svoji predzadnji fazi, na silo spraviti v svoje pokrajinske slike, kar pa je seveda moralo pokvariti toliko pokrajino, kolikor simfonij, ker mora eno delati koncesijo drugemu; to nam povedo že osnovni pojmi o slikarski umetnosti, ker imajo črte, barvani prostori in toni, bodisi sami na sebi, bodisi v harmoniji ali v kontrastu med seboj, sposobnost izražanja, še sami, neodvisno od predmeta, ki ga morebiti predstavljajo. To nam potrjujejo tudi Černigojeve simfonije, ki večinoma izražajo radost življenja, vendar tudi otožnost in dramo. Černigoj se je s svojimi najnovejšimi slikami in grafikami skoraj že popolnoma ločil od predmetov, ki so mu služili in mu še vedno nekoliko, čeprav zelo malo, služijo za pretežvo za njegove simfonije. Na razstavi se jasno vidi, kako se vedno bolj emancipira od predmetov. Na sliki »Čerkev v Kranju« je še zelo razločno viden predmet (to je čerkev), »Ladjedelnica Sv. Marka« je težje spoznati v simfoniji barv in ritmiki potez, »Marihinska ulica« pa je že problem, nad katerim bi se lahko napisalo »Kje je ladjedelnica?«. Še bolj se oddaljujejo

ETRUSKOLOGIJA

je posebna veja zgodovinske znanosti: proučuje namreč kulturo in življenje staroških Etruskov. Etruski so bili izredno omikani narod. Prebivali so med Apenini, Tiberom in Arno. Okoli leta 300 pr. Kr. so si jih po hudih bojih podvržli Rimljani. Etruski so imeli lasten jezik in umetnost. In prav to dvoje ne utrudno raziskujejo etruskologije. Za nekaj časa uporabljajo novo tehniko: električno navrtavanje zemlje in na podlato fotografiranje. Blizu mesteca Cervetri so izkopali kakih 50 etruskih grobov. Našli so sarkofage (kamnite krste), človeška okostja, razno posodo, dragocene lončce, ki dišave in vrče polne prahu — 2500 let stare moke! A tudi na tem velikem pokopališču so bili vsi napis v enem samem jeziku. Tako torej nismo z novim odkritjem nič bliže osnovnemu vprašanju, ki ga želi razjasniti etruskologija: jezik Etruskov ostaja še dalje skrivnost.

Oglašujete
v
Gospodarstvu!

„Gondrand“

TRST - TRIESTE, VIA CARDUCCI 10

Telefon: 37-157

Telegrami: GOND RAND - TRIESTE

PODJETJE S POPOLNO USTREZAJUJOČO OPREMO ZA PREVOZ GOVEJE ŽIVINE, KONJ, PERUTNINE, MESA IN JAJO

Lastna obsejna postaja na Proseku (Gondrand Prosecco) s hlevi za počitek živih živali

Turidha

SILA JOŽEF

UVOZ

IZVOZ

Vsakovrstni les za predelavo, rezan mehki in trdi les, jamski les in za kurjavo

TRST — Ulica F. Filzi št. 23 - Telefon 37-004

Kmetovalci in vrtnarji!

Po ugodnih cenah lahko nabavite semenski grah »Holandski« in vse druge domače in uvožene vrste.

Vseh vrst uvožena in doma pridelana semena, trte, sadna drevesa, razne cvetlične sadike, vrtnice itd. — Poljedelske stroje in druge potrebščine.

Marinac Vladimir

Strada Vecchia per l'Istria
Tel. 41-176

Kmetijska nabavna in prodajna zadruga

Sedež v Trstu, Ulica Foscolo št. 1

Podružnice: Trst, Ul. Flavija 23 — Milje, Ul. Roma 1

Nudimo vam vse potrebščine za vinogradništvo, poljedelstvo in žitnorojo!

Dr. O.

Tržaška delegacija Italijansko-jugoslovanske zbornice

V sredo je bil v prostorih Trgovinske zbornice v Trstu občni zbor »Tržaške delegacije« Italijansko-jugoslovanske zbornice v Milanu. Njegov namen je bil predvsem, da izbere člane upravnega odbora, ki bo v bodoče vodil Tržaško delegacijo. Ta je stopila na mesto Zbornice za pospeševanje trgovine v Jugoslavijo na podlagi sporazuma z Italijansko-jugoslovansko zbornico v Milanu.

Podpredsednik Tržaške trgovinske zbornice dr. Paschi je najprej jedrnat orisal namen tržaške delegacije kot avtonomne ustanove v sklopu Italijansko-jugoslovanske zbornice v Milanu. Nekoliko podrobneje je naloge delegacije razložil dr. Vatta, ki je opisal razvoj od ustanovitve Zbornice za pospeševanje trgovine med Trstom in Jugoslavijo do nastanka Tržaške delegacije. Naglasil je, da uživa Tržaška delegacija določeno avtonomijo, ker ima tržaško gospodarstvo svoja posebna vprašanja, kakor ima tudi poseben, tako imenovani regionalni sporazum s trgovini med Trstom in jugoslovanskimi omejnimi področji.

Nato je bil izvoljen 9-članski odbor, ki bo vodil Tržaško delegacijo; hkrati so sprejeli predlog, naj se pozneje število odborikov poveča na 15, ker je Tržaška delegacija v primerjavi s številom vseh članov Italijansko-jugoslovanske zbornice v Milanu razmeroma močna in število njenih članov predstavlja tretjino. V Tržaško delegacijo se je včlanilo že 61 podjetij. Za zdaj še niso bili izbrani člani, ki bodo pozneje predstavljali Tržaško delegacijo v upravnem svetu Italijansko-jugoslovanske zbornice v Milanu.

KMEČKA BANKA r. z. z o. j. v GORICI

ustanovljena 10. III. 1909

OBČNI ZBOR 24. MARCA 1957

Redni občni zbor »Kmečke banke v Gorici« je bil 24. marca. Prisostvovali so mu člani, ki skupno predstavljajo 9.523.000 lir glavnice. Občni zbor je potekal po sprejetem dnevnem redu. Predložena so bila poročila upravnega in nadzornega sveta, nadalje bilanca za leto 1956, račun izgube in dobička in predlog za razdelitev čistega dobička. Glede poslovanja in obraziložitve posameznih postavk bilance so člani z zadovoljstvom ugotovili, da se je lanske leto obseg poslovanja povečal nasproti prejšnjim letom glede vlog in investicij, pa tudi glede zunanje trgovine. Vloge so bile v lanskem letu za 53.190.951 lir višje kakor leta 1955; to je dokaz naraščajočega zaupanja v banko s strani hranilcev in aktivnih tvorcev goriskega gospodarstva.

Po izčrpnem pretresu so bili računi in bilanca soglasno odobreni. Sprejet je bil sklep, da se bilanca objavi v časopisu.

BILANCA 31. XII. 1956 odobrena na občnem zboru

AKTIVA		PASIVA	
1. Blagajna	5.058.263	1. Hranilne vloge	82.902.248
2. Banke	44.234.813	2. Tekoči računi	67.451.366
3. Lastni vred. papirji	33.822.000	3. Račun v inozemstvu	722.790
4. Menična posojila	19.493.243	4. Pasivni lombard	210.970
5. Tekoči računi	58.812.100	5. Polagatelji menic v ink.	12.891.197
6. Posojila na vključbo	6.989.500	6. Razni računi	1.374.470
7. Premičnine	1	7. Fond za likv. uslužb.	3.204.000
8. Nepremičnine	5.500.000	Za družno premoženje:	
9. Menice v inkaso	5.054.099	8. Zadržani delci	11.362.000
10. Razni računi	3.446.739	9. Rezervni sklad	4.103.000
11. Fond za likv. uslužb.	2.904.000		
	185.314.758	10. Dobitek v letu 1956	1.092.717
12. Evidenčni računi	144.267.637		
	329.582.415	11. Evidenčni računi	185.314.758
			144.267.637
			329.582.415

Uprava in zlatarna

Laurenti

TRST

LARGO SANTORIO 4

PREVOZNA

IN SPEDICIJSKA

TVRDRA

Giorgio Vitturelli

GORICA

UL. ALFIERI, 12/A

Telef. 5004/5404

TRST

UL. LAVATOV, 2

Telefon 24-091

Zaloga prvovrstnih briških,

vipavskih in domačih vin

BRIC IVAN

Gorica - Ul. Croce 4

Telefon

pisarna 34-97

dom 20-70

AVTOPREVOZNIŠKO

PODJETJE

A. POŽAR

TRST - ULICA MORERI ŠT. 7

Tel. 28-373

Prevozomamo vsakovrstno

prevoze za tu in inozemstvo.

— Postrežba hitra.

Cene ugodne

G. M. COLOMBIN & FIGLIO

UVOZ - IZVOZ

PLUTOVINE

in IZDELKOV

Trst, Ulica I. della Croce 4

TEL. 94-570

Tigr. COLINTER - TRIESTE



sodelujto na

sejmu

TRŽNI PREGLED

Tržaški trg

KAVA

TRST. Na mednarodnem trgu s kavo je zelo mirno. Vzrok temu je dejstvo, da so si groisosti v času suše krize, t. j. v zadnjih mesecih preteklega leta napolnili skladišča s kavo, ki jo sedaj počasi razprodajajo. V Braziliji, kjer so se cene kave doslej držale krepko, so beležili znižanje kvotacij za vrsto Rio in Minas zaradi predvidevanega dobrega letošnjega pridelka.

Konkurenčne cene indijske kave, ki je nedavno prispela na trg, so vplivale na znižanje izredno visokih kvotacij srednjeameriških in afriških vrst. Indonezijske in malezijske vrste kave so se podražile, kakor je razvidno iz zadnjih ponudb tržaškimi prekupčevalcem z vira proizvodnje. Vzroki porasta cen niso znani, vendar je na cene indonezijske kave gotovo vplival tudi nestalen političen položaj v deželi.

Cene kave na tržaškem tranzitnem trgu, v šilingih za 50 kg fco vagon odhod, blago razpoložljivo na trgu, so naslednje: Victoria 7 good to large bean 320; Victoria 5 good to large bean 345; Victoria 5 crivello 18/19 360; Rio 5 good to large bean 365-370; Rio 3 good to large bean 380-385; Minas 2 395-415; Santos extra prime good to large bean 495-530; Uganda oprana in prečiščena 280; Sumatra A.P. 1 285; Sumatra A.P. 2 235; Tanganika »A« 540; Tanganika »AA« 575; Bugishu »A« 575; Kenya »A« 575-600; Kostariška »HGA« 570-600; Kostariška »SHB« 620; Guatemala str. hard, 600.

Cene kave, pripravljene za vkrcanje na viru proizvodnje v šilingih čit Trst so naslednje: Victoria 7 good to large bean 316; Victoria 5 good to large bean 342; Victoria 5 crivello 18/19 353; Rio 5 good to large bean 360; Rio 3 good to large bean 385; Minas 2 385-405; Santos extra prime good to large bean 490-525; Uganda Robusta oprana in prečiščena 263; Sumatra A.P. 1 264; Sumatra A.P. 2 220; Tanganika »A« 535; Tanganika »AA« 545; Bugishu »A« 540; Kenya »A« 545-580; Kostariška »GHA« 550-575; Kostariška »SHB« 585-605; Guatemala str. hard, 560.

Cene kave na viru proizvodnje so naslednje: brazilska kava, v lirah za 1 kg fob: Rio N.Y. 5 600; Rio N.Y. 3 635; Victoria 5 good to large bean 565; Santos extra prime good to large bean 800; srednjeameriška kava, v dolarjih za 50 kg fob: Ecuador extra superior naravn. 53; Haiti naravn. XXX 62; Salvador naravn. 67-50; Kostariška čit: arabika kava, v šilingih za 50 kg čit: Arabika 390; Moka Hodeidah 1 485; afriška kava, v šilingih za čit čit: Uganda oprana in prečiščena 269; Malesia A.P. 1 260; Malesia A.P. 2 220; indonezijska kava, v holandskih florintih za 100 kg fob ponovno pretehtana: Bali Robusta 10-12% nečistoče 252.

Povprečne cene ocarinjene kave od uvoznika do groisista fco skladišče prodajalca, v lirah za kg neto ponovno pretehtano: Rio N.Y. 5 1420; Rio N.Y. 3 1450; Santos extra prime good to large bean 1720; Victoria 5 good to large bean 1380; Ecuador extra superior naravn. 1540; Haiti naravn. XXX 1650; San Salvador 1740; Kostariška 1900; Gima 1625; Moka Hodeidah 1 1720; Uganda oprana in prečiščena 1300; Malesia A.P. 1 1310; Malesia A.P. 2 1215; Bali Robusta 10-12% nečistoče 1240.

Italijanski trg

Na italijanskem trgu s kmetijskimi pridelki ni bilo v zadnjem tednu večjih izpremenb. Prekupčevalci se niso mnogo zanimali za sklepanje kupčij; kupovali so le toliko, kolikor je nujno potrebno za sprotno porabo. Proizvajalci so bili primorani nekoliko popustiti pri cenah, da bi trg vsaj malo oživil. Elementi, ki v tem obdobju negativno vplivajo na razvoj trgovanja so naslednji: 1. velika razpoložljivost nekaterih pridelkov, 2. dejstvo, da bo kmalu dospel na trg nov pridelan, ki zelo dobro obeta, 3. pomanjkanje denarja v gotovini.

Na trgu z mehko pšenico je mirno. Izvedenci predvidevajo, v kolikor bo vreme še naprej ugodno, obilno žetev. Ker je v skladiščih še veliko razpoložljive pšenice, bo nastal resen problem za nadaljnji razvoj cen na tem področju. Zaradi sezonskih razmer se koruza manj prodaja. Kvotacije oluščene in neoluščene riža se držijo visoko.

Cene sena še vedno padajo, ker se blizu nov pridelan, ki bo, kakor kaže, dober po kakovosti in količini.

Zivahno je na trgu s klavno živino. Tudi prašiči se dobro prodajajo.

Kakor je navadno v tem času, so cene masla popustile zaradi večje proizvodnje. Mrtvilo je na trgu s sirom, razen za vrsto grana.

Za olivno olje ni velikega zanimanja razen na Siciliji. Kupčije v vinu so omejene. Zivahno je na trgu s sezonsko povrtnino; cene nadalje padajo. Mirno je na trgu s svežim sadjem. Prodaja suhega sadja ne gre od rok. Mandeljini so se pocenili za 50% glede na cene decembra 1956.

ZITARICE

ROVIGO. Pšenica Polesine 7050-7100 lir stot, dobra 6850-7000, navadna 6750-6800; pšenična moka tipa »00« fco milijon 8900-9100, tipa »00« 8400-8700, tipa »00« 8300; koruzna moka 8000, ali 8000-

koši 650-700; inozemske kokoši 460-470; zaklane kokoši 850-900; inozemske kokoši zaklane v Italiji 650-730; inozemske zmrižene kokoši 450-550; zaklani kopuni 1000-1050; zaklane pegatke 1100 do 1300; mladi golobi zaklani 800, navadni 900-1050; žive pure 650, zaklane pure 900, inozemske zmrižene pure 450-550; živi purani 500; inozemski zmriženi purani 430-500; zaklane race 500-600; zaklane goski 400; živi zajci 420-470; zaklani zajci s kožo 600-640, zaklani brez kože 600-700.

OLJE

FIRENZE. Cena za kg fco proizvajalec: olivno olje extra do največ 1% kisline 810-840, do največ 1,50% kisline 730-810, do največ 2,50% kisline 6907-0, do največ 4% kisline 670-690; dvakrat rafinirano tipa »A« 605-615, tipa »B« 495-500; semensko olje I. 375-385; olje iz zemeljskih lešnikov 405-410.

ZELENJAVNA IN SADJE

MILAN. Suh česen 300-380 lir/kg; karčof 16-45 lir komad; korenje 45-60; embalirana cvetaka 15-25; jorhrov 12-25; cikorija katalonija 25-45; čebula 14-25; nova čebula 40-55; žajbelj in rožmarin 130-200; koromač 30-45; koromač II. 15-22; cikorija 22-60; krompir Bintje 27-35; Majestic 46-48; nov krompir 65-73; grah iz Sicilije 125-150; paradizniki s Kanarskih otokov 280-350; pur 15-25; perteršij 35-95; zelena 18-57; špinaca 35-50. Jabolka navadna mešana 15-25; Delicijoso 46-140; Morgendul 85-95; hruške navadne mešane 30-50; pomaranče navadne 90-100; rdeče pomaranče 130-145; limone 75-105 lir.

MLECNI IZDELKI

CREMONA. Maslo iz smetane 720-730; maslo I. 650-660, II. 600 630, III. 580-590; shrinz svež 440-450, 3 mesece star 560-600; provolone svež 440-470, 3 mesece star 550-560; grana svež 390-400, majski proizvod 1956 510-540, zimski proizvod 1955-56 580-590, majski proizvod 1955-56 580-590, zimski proizvod 1955-56 580-590; emmental svež 490-510, 3 mesece star 570-600; italico svež 370-390; taleggio svež 330-340.

MEDNARODNA TRŽIŠČA

	CHICAGO	6. 2.	20. 3.	3. 4.
Pšenica (stot. dol. za bušel)		239 ³ / ₄	221 ¹ / ₂	224 ³ / ₄
Koruza (stot. dol. za bušel)		129 ¹ / ₂	129 ¹ / ₂	128 ³ / ₄
	NEW YORK			
Baker (stot. dol. za funt)		30.50	30.—	31.—
Cin (stot. dol. za funt)		99.25	100.—	99.97
Svinec (stot. dol. za funt)		16.—	16.—	16.—
Cink (stot. dol. za funt)		13.50	13.50	13.50
Aluminij (stot. dol. za funt)		27.10	27.10	27.10
Nikelj (stot. dol. za funt)		74.—	74.—	74.—
Bombaž (stot. dol. za funt)		35.25	35.45	35.45
Zivo srebro (dol. za steklenico)		257.—	257.—	257.—
Kava (stot. dol. za funt Santos 2)		62.—	62.—	62.—

	LONDON			
Baker (funt. šter. za d. tono)		243 ¹ / ₄	236 ¹ / ₄	246 ¹ / ₄
Cin (funt šter. za d. tono)		769	771	776
Cink (funt šter. za d. tono)		98.—	95 ³ / ₄	99 ¹ / ₄
Svinec (funt šter. za d. tono)		113 ¹ / ₄	113 ¹ / ₄	113.—
	SANTOS			
Kava Santos C (kruzejrov za 10 kg)		500.—	490.—	495.—

Gibanje cen surovinam na mednarodnih trgih ni prineslo v zadnjem tednu posebnih iznenadenj. Okrepila se je cena bakra in čina, opuščajajo pa cene sladkorja in kavčuka.

ZITARICE

Cena pšenici je v Chicagu v tednu do 29. marca napredovala od 221 1/2 na 224 3/8 stotinke dolarja za bušel; cen koruzi je ostala neizpremenjena pri 131 1/4 proti izročitvi v maju. V Ameriki računamo, da bo letos pridelek žita slabši; narašča izvoz pšenice in drugih vrst žita, ki ga uporabljajo za krmo. V Buenos Airesu so odprli terminsko kupčijo s koruzo in zemeljskimi lešniki.

SLADKOR, KAVA, KAKAO

V New Yorku je cena sladkorja popustila od 6,19 na 6,10 stotinke dolarja za funt proti takojšnji izročitvi. — Cena kavi precej niha. V New Yorku je cena (v pogodbi M) napredovala od 65,30 na 65,89 stotinke dolarja za funt v tednu do 29. marca. Ameriško kmetijsko ministrstvo je napovedalo, da so Združene države uvozile januarja 266,5 milijona funtov surove kave, medtem ko so lani uvozile v tem času 248,8 milijona funtov. — Kakao je napredoval v tednu do 29. marca od 65,30 na 65,89 stotinke dolarja za funt. To povišanje cene je povzročilo tornado v Nigeriji, ki je pokvaril nasade.

VLAKNA

Cena bombaža je v New Yorku ostala v bistvu neizpremenjena, saj je napredovala samo za 5 desetink stotinke (od 35,40 na 35,45 stotinke dolarja za funt) proti takojšnji izročitvi. Bombaž, ki ga ima na zalogi ameriška vlada, bo letos razpoložljiv za izvoz šele 15. avgusta. Posvetovalni odbor za bombaž ceni, da bodo Združene ameriške države v sezoni 1956/57 porabile manj kakor 8,750.000 bal, medtem ko je potrošnja v prejšnji sezoni znašala 9,200.000 bal. Svetovna poraba naj bi dosegla 30 milijonov bal, to je 1 milijon več kakor v sezoni 1955/56. V Liverpoolu je ameriški middling proti izročitvi v maju in juniju napredoval od 26,32 na

26,37 penia za funt. Volna je v New Yorku v tednu do 29. marca napredovala od 152,5 na 156 stotinke dolarja za funt suinta, in sicer proti takojšnji izročitvi. V Roubaixu (Francija) je volna nazadovala od 1370 na 1350 frankov za kg. V Londonu je česana volna vrste 64,5 B napredovala od 138 1/2 na 141 penia za funt. Cena jute je v Londonu ostala neizpremenjena pri 111 funtov šterlingov za ton, na Kalkuti pa je nazadovala od 187-188 na 185 indijskih rupij za maund, ki tehta 82 funtov.

KAVČUK

V New Yorku je cena kavčuka v tednu do 29. marca nazadovala od 32,85 na 31,62 stotinke dolarja za funt proti izročitvi v maju. Predstavnik Amerike je v Malajziji izjavil, da bodo ZDA kupile letos 600.000 ton naravnega kavčuka. Indonezija je 1. aprila povzela za 9 stotink rupija izvozno pristojbino za kavčuk. V Londonu je cena za vrsto RSS nazadovala od 27 3/4 na 26 1/2 penia za funt.

KOVINE

V Londonu je cena cinu v tednu do 29. marca napredovala od 769 na 775 funtov šterlingov za tono (1016 kg). To napredovanje cene spravlja jo v zvezo z zvišanjem minimalne cene na 150 funtov, ki je bilo odredeno na podlagi mednarodnega sporazuma. Zgornja cena je ostala neizpremenjena pri 880 funtih. Kupci bodo seveda porabili priložnost, ko bo cena padla izpod 750 funtov. Cena elektrolitičnega bakra je v New Yorku napredovala od 29,20 na 29,85 stotinke dolarja za funt. Poročajo, da namestila družba Anaconda Copper prihodnji mesec zapreli svoje rudnike, ki pridobivajo mesečno okoli 2000 ton bakra. Antimom Laredo neizpremenjena pri 33 stotinkah dolarja za funt, lito železo pri 62,90 dolarja za tono, Buffalo pri 65, staro železo je nazadovalo od 48,17 na 45,83 dolarja za tono; živo srebro neizpremenjeno pri 255-257 dolarjev za steklenico. Cene barvastih kovin v Zah. Nemčiji 29. marca: cin 932-944 DM za 100 kg, svinec 130,16, cink 113,68 DM za 100 kg.



Čim boljša setev, tem boljša žetev

Setev — žetev. Dva pojma. ki se krijeta in pomenita dve za vse človeštvo najpomembnejši opravili.

S setvijo so povezane žrtve, datjave; setev je neke vrste potrošnja, žetev pa nase za trud nagrada. Čim več in čim bolj umno ob setvi in tudi za njo zemlji damo, tem več moremo od nje pričakovati. Ali: Čim boljša setev, tem boljša žetev.

Pravijo, da je pomlad, pa naj je še tako lepa, za zemljaka vedno draga. Kaj ne bo, ko pa je pomlad letni čas nje govit datjave! Največ viaga kmot v zemljo v obliki dela. Kakšno je njegovo delo? To je danes prvenstveno vprašanje. Ali je kmotova dejavnost smotna, pravilna in ustreza zahtevam zemlje (rastlin), od katere za svoj trud? Kratko: ali je naša setev umna in v skladu z naprednim kmotovanjem?

Ne mislimo setve v običajnem pomenu besede, ampak vso našo dejavnost, vsa prizadevanja, vse ukrepe, namenjene pridelkom naslednjim letom in nadaljnjim let, vsa opravila za zvišanje ene in druge letine; mislimo vsa dela, ki jih vršimo od setve do žetve in od žetve do setve.

Naš kmečki človek je nekakšen samorastnik. Od nikoder opore, a se kljub temu drži in celó gospodarsko napreduje, čeprav v razmeroma nizkem odstotku. Se sami skromni kmetijski nasveti v našem tisku in enako skromno število kmetijskih predavanj in večernih tečajev je razmeroma mnogo zalego. Posebej je razveseljivo dejstvo, da so se nekatere gospodari začeli zanimati za povečanje in zboljšanje krme, kar pomeni zboljšanje travnikov. Je povsem pravilno, da dobi gnoj tudi travnik. Ko se bomo naučili pridelovati mešanec, bomo to vprašanje boljše reševali.

Nekaj let že tožimo, da ni vprežne živine. Iz te zadrege nas je spravil traktor, ki se da, kot smo se že prepričali, tudi pri nas s pridom izkoristiti. To zimo je bil dobro zaposlen in je obrnil po naših krajih precej zemlje in ledine. Tudi je zoraal mnogo gnoj.

Sadite sadna drevesa!

»Hruške, jabolane in druge cepe sadi in cepi v mladosti za stare zobe!«

Tako je svetoval pesnik Valentin Vodnik slovenskemu ljudstvu pred skoro 200 let in tako ponavljajo enak svet dandanes v tej ali podobni obliki vsi agronomi prepričani da je sadjarstvo važna zemljedelska in gospodarska panoga, ki mnogo doprinese k zdravemu preživljanju človeštva.

Sajenje in cepljenje dreves je samo na sebi lepo in plemenito delo, a razen okusnega in sladkega sadu daje sadilec tudi prijetno zadoščenje, da je izpod njegove roke in v njegovim trudom iz šibke sadike ali iz divjega cepljenca vzrastle močeno drevo, ki roditi leto za letom obilen sad. Se večje zadoščenje nad uspehi svojega dela ima na tisti, ki si je v svojem vrtu ali v kakem kotu svojega zemljišča uredil manjšo ali večjo drevnino, v kateri vzgaja zase in za druge žlahtna drevesa iz od vsega početka kaljenja ali rasti, namreč ko vseje peške ali koščiče in odgaja raznovrstna in mnogostevilna sadna drevesa za svojo potrebo in za prodajo.

Začni z malo drevninico! S pridnostjo in vztrajnostjo jo lahko razvijete v veliko in donosno podjetje za vzgojo mladih sadnih dreves. Splošno tožijo, da je v naši pokrajini premalo drevnin. Je pa tudi vse premalo zanimanja za sajenje in pravilno negovanje sadnega drevja. Koliko je obilnih vrstov, ki nimajo nobene namene sadnega drevja ali na katerih živoritju le kake manjvredne drevesne pokveke, namesto da bi dčila vrste lepo vzraščena sadna drevesa z obilnim žlahtnim sadjem! Koliko je po naši deželi neobdelanih ali divjih kosov zemlje, na kateri se bohoti osor, robovdovje ali drugo trnje, namesto da bi tam rastle jabolane in hruške, češnje in renkloti, breskve in marelice, smokve (fige) in kaki, orehi in lešniki, češnje in višnje, skoruzi in mešple, kutine in sipki (granatno jabolko) itd. Tudi grmičevje rdečega ribeza in rumenega svetlozanskega grozdja ne bi smelo manjkati po vrtovih, saj je prijetno in gre v slast otrokom in odraslim ter se da tudi dobro prodati. Iz njega lahko napravimo osvežujočo pijačo ribezovega soka, ki je bolj in bolj zdrava kot malinovec.

Pomni: Lahko te prevrati prijatelj in sin, hči in žena, toda trta in sadno drevo te ne bo prevrtilo, marveč ti bo dalo — če ne pride kaka ujma — sadove do konca svojih dni!

Dr. Leopold Bobič

ZIMO SO PRIDNO IZKORISTILI

Letošnje milo zimo so kmetje na Tržaškem in Krasu in Vipavskem pridno izkoristili,

To pa je že pomemben korak proti naprednemu kmotovanju. Pravčasno preženežje zemlje in razkranje organskih gnojil, delovanje bakterij i. dr. so važni čimtelji za dosseg dobre letine.

In sprememba njivskih kultur? Tudi ta zadeva že pronic v prakso. Kar največ da, to je treba uvrstiti v kolobar. Zato se žito, ki mu naši kraji ne prija in ni donosno, umika skopavinam (krompirju, krmski pesi i. dr.) in deteljam, zlasti lucerni kot najboljši in najbolj donosni kmet, ki tudi — kot vse detelje — izboljšuje zemljo.

So že tudi pri nas prvi primeri poljskega zelenjadarstva; pri tem imajo svojo besedo naše gospodinjice. Saj smo že ugotovili, da bi našem gospodarstvu mnogo zalego, če bi naša kmečka žena imela za to primerno izobrazbo. Ona je namreč bolj prožna in praktična kot pa moški. Vиноgradniki uvažajo pri novih trnih nasadih nova načela. Trti je treba dovolj življenjskega prostora, čimveč sonca in zraka. Zato pazijo na potrebno vrstno in medsebojno razdaljo trt v vrstah, kar hkrati pomeni tudi skrajšanje in olajšanje dela.

Zabeležiti moramo tudi nekaj poskusov apnenja zemlje. Semkaj spadajo sicer zelo redki in za naše razmere drzni pionirji, a ne bodo dolge osamljeni, ker bo njihov zgled nedvomno vvelje.

Posnamemo: Kaže, da se tudi med našim ljudstvom probuja težnja za napredkom, za boljše setve in žetve je to sicer z veliko zamudo, a vendar razveseljivo. Ni pa dovolj, da je ta težnja le med ljudstvom, za setev in žetev je dolžna skrbeti tudi država.

O tem je javnost že dovolj razpravljala. Tudi ob tej priložnosti ponavljamo: Za boljše setve in žetve so razen drugih predstavnikov našega kmečkolovnega ljudstva dolžne posredovati kot prve naše občine. Tudi pri teh je v zadnjem času opaziti zadovoljivo preobrat. Prepričani smo, da bodo svoja ustrezna prizadevanja potrojile.

J. F.

Vtisi s kmečkih predavanj

Ker je naše podeželje nastajeno s slovenskimi kmeti, sta obe strokovni organizaciji, Kmečka zveza in Zveza malih posestnikov pri oblahet večkrat izrazili potrebo po tečajih in predavanjih v slovenskem jeziku.

Kljub prizadevanju obeh organizacij se to vprašanje ni premaknilo z mrtve točke. Kmetijsko nadzorstvo pošilja med naše kmete — z redkimi izjemami — samo italijanske predavatelje. Ker kmetje sami čutijo potrebo, da bi se seznanili z izsledki kmetijske vede, a so jim predavanja v italijanski neumljiva, je Kmečka zveza v zimskem času organizirala vrsto predavanj in posvetovanj, o katerih smo kratko že poročali. Ob tej priložnosti se Kmečka zveza zahvaljuje prestopniku in uslužbenec »Urada za prirreditve« pri generalnem komisariatu za njihovo sodelovanje pri tej akciji.

Med predavanji, ki so bila po dvakrat tedensko v Dolini, Borštu, Lonjerju, Sempolaju, Zgoniku Sv. Križu in na Proseku, so predavatelji ugotovili, da vlada med kmeti veliko zanimanje za predavanja. Kmetje zelo radi prihajajo na take sestance in živo sodelujejo z raznimi vprašanji. Treba je le ustvariti pravi stik med predavateljem in poslušalci. Pozornost so vzbudili zlasti filmi; prisotni so vedno živo sledili slikam na platnu. Po filmu se je začela razprava o filmu samem in o vseh drugih

nega dela. V času, ko sadno drevo cvete, moramo opustiti škropljenje, da ne poškodujemo naših cvetnih organov. Če so sadna drevesa na brežinah, bomo obnovili kolobarje in speljali v nje dotocene jarke. Za cepljenje je še čas, če tudi je pravzaprav kasno, ker so pri večini sadnih dreves brsti že razviti.

Na vrtu: Lahko sejemo na prosto skoraj vse vrtnine. Ne pozabimo, da vplivajo na uspeh setve le podnebne prilike, oskrbovanje posevkov, gnojenje in pravilno zalivanje. Preden rastline vzkalijo moramo se posebej paziti, da se zemlja ne zaskorji. Če vrtnine ne rastejo dobro, jih bomo zalivali s hranilno raztopino. Te napravimo, če rastopimo v vodi primerno količino ustreznih umetnih gnojil. Ne pozabimo nikdar da brez gnojja ni dobre vrtnarske žetve.

prošanjih, ki zanimajo naše kmete. Posebno zanimanje smo opazili v Borštu. Obisk predavatelja je pokazal, da prvi predavanja še zbudijo med kmeti splošno zanimanje in da prvi udeleženci privabijo nove. Tako je v vsaki vasi drugemu predavanju prisostvovalo več ljudi kot prvemu. Zato bi bilo priporočljivo da bi, v prihodnji zimski sezoni organizirali več tečajev, (vsaj dva), ki bi trajali najmanj petnajst dni. Na teh tečajih bi bilo treba organsko obravnavati glavne smeri kmotovanja in pravilnega gospodarjenja. S predavanjem v dveh večerih se ne more obravnati noben problem dovolj izčrпно. V tem letu smo imeli 13 predavanj, ki so bila dobro obiskana. Navadno je takim predavanjem prisostvovalo najmanj 25 oseb. Razveseljivo je, da se je predavanju udeleževalo tudi precej mladine. Med njimi so tudi delavci, ki delajo v mestu in se s kmotijstvom ukvarjajo v prostih urah. Med postavljanimi vprašanji se je pogosto pojavilo zlasti vprašanje, kako bi se dala zemlja preiskati (analizirati); kmetje dobro vedo, da je sicer težko izbrati primerno gnojilo.

Kakšna zveza je med mladinskimi izletniki in našim sadjarstvom, se bo vprašal marsikdo. V resnici lahko trdimo, da izletniki neposredno vplivajo na sadno letino. Leto in dan si agronomi prizadevajo vepiti kmotovalcem v navado tako važno opravilo, kot je zimsko škropljenje. Govorimo o škodljivcih in o boleznih ter o sredstvih za zatiranje let-h. Vsa ta dela so povezana z velikimi stroški. Opravljamo jih samo z enim namenom: da bi povečali pridelok! Vodimo račun o cvetožeru, o raznih gosenicah, uničujočem uju, zatiramo glivice, le en škodljivec ostane neznan, to je človek.

Ko je naš Kras ves v spomladanskem cvetju ter se ozivila vsa narava, se iz mesta ob nedeljah kar vsujejo množice meščanov, žetelnic, sonca in počitka. Ko zopet odhajajo z dežele, hočejo vzeti s seboj »kos spomlad«, ki je cvetja in vej, ki so jih potrgali. Kaže, da se ne zavedajo ogromne škode, ki so jo s tem napravili na sadju. Pogosto ne uničijo pridelka samo za eno leto, temveč z lomljenjem vej pokvarijo sadna drevesa za več let. Če naši kmetje opozorijo meščane, da je takšno ravnanje nedopustno, prejmejo v odgovor pikre opazke. Ti ljudje sploh ne razumejo, kakšno škodo delajo.

Čas bi bil, da bi se oblasti postavile po robu tem neodgovornim roparjem sadnega drevja. Če si nekdo prisvoji hruško ali jabolko v sadni trgovini, pravimo takšnemu početu kraja; če pa kdo položi veje, polne sadja na tujem sadnem drevju, ne najdemo tako ostre besede za obsodbo njegovega dejanja, čeprav pa ni nobene razlike med uničevanjem sadja na tujem drevju in tatvino v trgovini. Varnostni organi bi morali kaznovati vse tiste ljudi, ki na izletih delajo škodo po deželi. V tem pogledu bi poljski čuvaji, ki jih zamen zahtevajo naše kmetje, lahko storili mnogo dobrega. Če že oblasti nogo uvesti plačanih vaških čuvarjev, potem pa naj nastopijo njihovi organi proti tistim, ki se iz okolice vračajo v mesto s šopi cvetja in polodrevjes.

Takšne ljudi bi bilo treba kaznovati z denarno kaznijo ali kakorkoli. Oblasti imajo že na razpolago dovolj imencev, ki bodo našli pot, po kateri bi se dalo zatreti to škodljivo početje.

SODOBNO ŠKROPLJENJE

V vasi Vrliki v Dalmaciji je zadruga nabavila agregat za škropljenje trt z modro galico. Trte bo škropilo 6 kmotov hkrati. Ti bodo nosili na hrtih okvirje z gumijastimi